

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
Departament Rolnictwa

Informacja sygnalna

Wyniki wstępne

Warszawa, 25.04.2012 r.

BADANIE PRODUKCJI ROŚLINNEJ

WSTĘPNA OCENA PRZEZIMOWANIA UPRAW OZIMYCH¹⁾ W 2012 r.

Z przeprowadzonych przez rzeczoznawców wojewódzkich w marcu badań polowych wynika, że w bieżącym roku uprawy ozime przezimowały znacznie gorzej niż w roku ubiegłym.

Największe uszkodzenia ozimin wystąpiły w województwach: kujawsko-pomorskim, lubuskim, lubelskim, łódzkim i wielkopolskim. Główną przyczyną wystąpienia szkód zimowych były silne mrozy, duże wahania temperatury powietrza i wysuszające wiatry, a w mniejszym stopniu pleśń śniegowa i wyprzenia. Ponadto uszkodzenia były spowodowane utrzymującymi się na polach zastoiskami wody na przedwiośniu. Znaczne wahania temperatury między dniem i nocą powodowały na przemian zamarzanie i rozmarzanie ornej warstwy gruntu. Wpływało to niekorzystnie na system korzeniowy roślin i powodowało uszkodzenia roślin. W efekcie konieczne było dokonywanie zaorań i przesiewów.

Wznowienie wegetacji roślin w zachodniej części Polski nastąpiło w połowie marca, a na pozostałym obszarze kraju w trzeciej dekadzie tego miesiąca. Do siewów i sadzenia roślin uprawnych przystąpiono pod koniec marca tj. w podobnym terminie jak w roku ubiegłym. Jednak występujące w marcu duże dobowe wahania temperatury oraz utrzymujące się w wielu rejonach kraju przesuszenie wierzchniej warstwy gruntu powodowały, że wschody upraw były powolne. Ocieplenie w drugiej dekadzie kwietnia wpłynęło na przyśpieszenie przeprowadzania prac polowych oraz na stosunkowo dobre i wyrównane wschody wcześniej zasianych zbóż jarych.

Uprawy sadownicze przezimowały na ogół bez większych strat, natomiast w niektórych rejonach kraju, zwłaszcza w południowo-zachodniej i centralnej części Polski zanotowano większe uszkodzenia mrozowe na plantacjach truskawek.

Ostateczna ocena strat zimowych, jak i wiosennych oraz ocena stanu zasiewów upraw rolnych i ogrodnich zostanie przeprowadzona w drugiej połowie maja br.

¹⁾ Informacja zawiera wyniki wstępnej oceny przezimowania upraw ozimych oraz roślin sadowniczych przeprowadzonej przez rzeczoznawców terenowych GUS. Oceny dokonano na podstawie badań polowych wykonanych na początku marca oraz przeprowadzonej w końcu marca lustracji pól, łąk i sadów, a także obserwacji warunków agrometeorologicznych i ich wpływu na stan upraw rolnych i ogrodnich.

Uwagi ogólne

Przygotowanie pól pod zasiewy ozimin na jesieni 2011 r. z powodu przesuszenia gleby, miejscami znacznego, utrudniało wykonywanie jesiennych prac polowych, tj. orki przedsięwzięcia i siewy ozimin. Siewy zbóż ozimych oraz rzepaku i rzepiku ozimego przeprowadzono jednak na ogół w optymalnych terminach agrotechnicznych, a wschody były dość szybkie i wyrównane. Do końca drugiej dekady października zakończono rozpoczęte we wrześniu siewy żyta i pszenżyta oraz pszenicy ozimej. Oziminy wysiane we wrześniu zaczęły się krzewić pod koniec października. Z uwagi na sprzyjające warunki wegetacji, zwłaszcza wyjątkowo długą jesień rośliny zbóż ozimych oraz rzepaku i rzepiku na ogół wyrosły i rozkrzewiły się bardzo dobrze, a nawet nadmiernie.

Jedynie w tych rejonach kraju gdzie w listopadzie wystąpił znaczny niedobór opadów obserwowano nieco słabsze wyrośnięcie ozimin.

Przebieg pogody w grudniu ubiegłego roku był niezbyt korzystny dla ozimin. Utrzymująca się wysoka jak tę porę roku temperatura powietrza, wzrastająca okresami powyżej 10 °C zakłócała zimowy spoczynek roślin, powodując w wielu rejonach kraju przejściowe pobudzenie procesów życiowych ozimin. Ujemnym skutkiem tego procesu było osłabienie zimujących upraw i zmniejszenie ich mrozoodporności. Występujące w grudniu dobowe wahania temperatury powietrza powodowały także procesy zamarzania i rozmarzania wierzchniej warstwy gleby, co osłabiało system korzeniowy roślin. Warunki zimowania roślin w styczniu i lutym 2012 r. były niekorzystne dla roślin. W I dekadzie stycznia nadal utrzymywały się znacznie wyższe od normy temperatury powietrza (była to IV z kolei dekada z temperaturą znacznie powyżej normy), co powodowało dalsze zakłócenia w zimowym spoczynku roślin. Notowane zaś w III dekadzie stycznia oraz w I i II dekadzie lutego spadki temperatury dochodzące do -25 °C i poniżej, przy niedostatecznej pokrywie śnieżnej lub jej braku, spowodowały znaczne straty w uprawach ozimych. Występujące w styczniu i lutym silne wysuszające wiatry podczas bardzo mroźnych dni i nocy powodowały wysmalanie roślin. W drugiej połowie marca korzystne warunki agrometeorologiczne umożliwiły wykonywanie pierwszych wiosennych prac polowych, a dobre uwilgotnienie wierzchniej warstwy gleby w kwietniu zabezpieczało potrzeby wodne roślin.

Ocena stanu roślin jesienią 2011 r.

Wilgotny sierpień sprzyjał przeprowadzaniu zabiegów uprawowych pod zasiewy rzepaku i rzepiku oraz jęczmienia ozimego, jednak utrzymujący się we wrześniu niedobór opadów nieco hamował wzrost i rozwój upraw. Długa i na ogół ciepła jesień sprzyjała wzrostowi i rozwojowi upraw ozimych, jednak niekorzystnie wpłynęła na hartowanie roślin.

Z informacji otrzymanych od rzeczoznawców terenowych GUS wynika, że jesienią 2011 r. wzrosło zainteresowanie rolników kwalifikowanym materiałem siewnym i w większości rejonów kraju nie było problemów z jego zakupem na jesieni.

Uprawy ozime w końcowej fazie rozwoju jesienią 2011 r. - przed wejściem w stan zimowego spoczynku były rejonami nawet nadmiernie wyrosnięte i dobrze rozkrzewione. Przebieg pogody w listopadzie nie stwarzał zagrożenia dla roślin ozimych.

Z oceny przeprowadzonej w listopadzie wynika, że zbóż ozimych pod zbiory 2012 r. zasiano ponad 4,4 mln ha tj. o blisko 18 tys. ha (o 0,4%) mniej niż w roku ubiegłym, w tym:

- pszenicy ozimej zasiano około 1,9 mln ha, tj. o 3,2% mniej niż w roku 2011,
- żyta blisko 1,1 mln ha, tj. o 2,8% więcej,
- pszenżyta ozimego ponad 1,1 mln ha, tj. o 1,6% więcej,
- jęczmienia ozimego 222,4 tys. ha, tj. o 3,2% mniej,
- mieszanek zbożowych ozimych 86,3 tys. ha, tj. o 2,3% więcej niż w roku 2011.

Według jesiennej oceny stanu upraw powierzchnię obsianą rzepakami i rzepikami ozimymi szacuje się na nieco ponad 796 tys. ha, tj. o 2,3% więcej niż w 2011 r.

Stan zasiewów zbóż ozimych pod zbiory 2012 r. przed wejściem w stan zimowego spoczynku oceniono jesienią 2011 r. na 3,4 – 3,6 stopnia kwalifikacyjnego tj. nieco lepiej niż w roku poprzednim.

Najwyżej oceniono stan plantacji rzepaku i rzepiku ozimego - na 3,8 stopnia kwalifikacyjnego, jęczmienia ozimego na 3,6 stopnia, pszenicy ozimej na 3,5 stopnia, a najniżej stan upraw: żyta i ozimych mieszanek zbożowych na 3,4 stopnia.

W przekroju terytorialnym stan plantacji zbóż ozimych był bardzo zróżnicowany. Oceny stanu poszczególnych gatunków zbóż ozimych wahały się:

- dla pszenicy od 3,0 stopnia kwalifikacyjnego w województwach: łódzkim i podkarpackim do 4,0 w województwie zachodniopomorskim, przy czym w województwie dolnośląskim, w którym udział uprawy pszenicy ozimej w ogólnej powierzchni zasiewów pszenicy ozimej w kraju stanowi 13,4% ocena stanu zasiewów

wynosiła 3,5 stopnia, a w województwie lubelskim odpowiednio 11,8% i 3,3 stopnia oraz w wielkopolskim odpowiednio 10,2% i 3,7 stopnia,

- dla żyta od 3,0 stopnia kwalifikacyjnego w województwie łódzkim do 4,0 w województwie pomorskim, przy czym w województwie mazowieckim, w którym udział uprawy żyta w ogólnej powierzchni zasiewów żyta w kraju stanowi 17,9% ocena stanu zasiewów wynosiła 3,2 stopnia, a w województwie wielkopolskim odpowiednio 16,7% i 3,4 stopnia,
- dla jęczmienia od 3,1 stopnia kwalifikacyjnego w województwie podkarpackim do 4,0 w województwach: śląskim i zachodniopomorskim, przy czym w województwie wielkopolskim, w którym udział uprawy jęczmienia ozimego w ogólnej powierzchni zasiewów jęczmienia ozimego w kraju stanowi 26,5% ocena stanu zasiewów wynosiła 3,6 stopnia,
- dla pszenżyta od 3,0 stopnia kwalifikacyjnego w województwie łódzkim do 4,0 w województwach: pomorskim, śląskim i zachodniopomorskim, przy czym w województwie wielkopolskim, w którym udział uprawy pszenżyta ozimego w ogólnej powierzchni zasiewów pszenżyta ozimego w kraju stanowi 20,4% ocena stanu zasiewów wynosiła 3,6 stopnia, a w województwie mazowieckim odpowiednio 14,0% i 3,4 stopnia,
- dla mieszanek zbożowych od 3,0 stopnia kwalifikacyjnego w województwie podkarpackim do 3,9 w województwie zachodniopomorskim, przy czym w województwie wielkopolskim, w którym udział uprawy mieszanek zbożowych ozimych w ogólnej powierzchni zasiewów mieszanek zbożowych ozimych w kraju stanowi 23,2% ocena stanu zasiewów wynosiła 3,4 stopnia, a w województwie mazowieckim odpowiednio 17,4% i 3,3 stopnia,
- dla rzepaku i rzepiku ozimego od 3,4 stopnia kwalifikacyjnego w województwie podlaskim do 4,2 w województwie śląskim, przy czym w województwie dolnośląskim, w którym udział uprawy rzepaku i rzepiku ozimego w ogólnej powierzchni zasiewów rzepaku i rzepiku ozimego w kraju stanowi 15,3% ocena stanu zasiewów wynosiła 3,6 stopnia, a w województwie wielkopolskim odpowiednio 15,1% i 3,8 stopnia.

Tabl. 1. Ocena stanu zasiewów ozimin w listopadzie 2011 r.

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	w stopniach kwalifikacyjnych ^{a)}						
Pszenica	3,3	3,7	3,7	3,8	3,6	3,5	3,5
Żyto	3,3	3,5	3,6	3,7	3,6	3,4	3,4
Jęczmień	3,2	3,6	3,7	3,8	3,7	3,5	3,6
Pszennyto	3,3	3,6	3,6	3,8	3,6	3,5	3,5
Mieszanki zbożowe	3,2	3,4	3,5	3,6	3,6	3,4	3,4
Rzepak i rzepik	3,2	3,7	3,7	3,9	3,8	3,4	3,8

a) Stopień „5” oznacza stan bardzo dobry, „4” – dobry, „3” – dostateczny, „2” – słaby, „1” – zły, klęskowy.

Przygotowania pól pod zasiewy ozimin przebiegały bez opóźnień, a dobre uwilgotnienie gleby w początkowym okresie siewów umożliwiło wysiew nasion roślin ozimych na ogół w optymalnych terminach agrotechnicznych.

W optymalnych terminach agrotechnicznych zasiano około 79,2% powierzchni pszenicy ozimej (w 2010 r. – 71,8%), około 78,9% powierzchni żyta (w 2010 r. – 78,9%), około 90,7% powierzchni jęczmienia ozimego (w 2010 r. – 82,1%), około 78,2% powierzchni pszenżyta ozimego (w 2010 r. – 78,2%), około 76,9% powierzchni ozimych mieszanek zbożowych (w 2010 r. – 74,2%) i około 79,7% powierzchni rzepaku ozimego (w 2010 r. – 64,1%).

Największy udział zasiewów **pszenicy ozimej** przeprowadzonych w optymalnym terminie agrotechnicznym zanotowano w województwach: kujawsko- pomorskim 97,0% i opolskim 90,0%, a najmniejszy w województwach: świętokrzyskim 49,0% i łódzkim 51,1%.

Największy udział zasiewów **żyta** wykonanych w optymalnym terminie agrotechnicznym zanotowano w województwach: opolskim i zachodniopomorskim 99,0% oraz kujawsko- pomorskim 97,1%, a najmniejszy w województwach: świętokrzyskim 49,2%, łódzkim 59,5% i wielkopolskim 60,0%.

W województwach: opolskim, kujawsko- pomorskim i pomorskim wszystkie zasiewy **jęczmienia ozimego** pod zbiory 2011 roku wykonano w optymalnym terminie agrotechnicznym, zaś w województwie świętokrzyskim w optymalnym terminie zasiano jedynie 60,2% areалу jęczmienia ozimego.

Największy udział zasiewów **pszenżyta ozimego** wykonanych w optymalnym terminie agrotechnicznym zanotowano w województwach: opolskim 100,0% i kujawsko-pomorskim 98,3 %, a najmniejszy w województwach: świętokrzyskim 40,0% i pomorskim 55,8%.

Największy udział zasiewów **mieszanek zbożowych ozimych** wykonanych w optymalnym terminie agrotechnicznym zanotowano w województwach: opolskim, kujawsko-pomorskim i lubelskim 100,0%, a najmniejszy w województwach: świętokrzyskim 40,5% i wielkopolskim 60,0%.

Największy udział zasiewów **rzepaku i rzepiku ozimego** wykonanych w optymalnym terminie agrotechnicznym zanotowano w województwach: kujawsko-pomorskim 100,0%, opolskim 98,0% i małopolskim 97,8%, a najmniejszy w województwach: wielkopolskim 40,0% i pomorskim 55,0%.

Przebieg warunków agrometeorologicznych w okresie zimy 2011/2012

Przebieg pogody w grudniu nie stwarzał na ogół większego zagrożenia dla zimujących roślin. Utrzymująca się jednak wysoka jak na tę porę roku temperatura powietrza, wzrastająca okresami powyżej 10°C zakłócała zimowy spoczynek upraw, powodując w wielu rejonach kraju przejściowe pobudzenie procesów życiowych roślin ozimych. Ujemnym skutkiem tego procesu było osłabienie zimujących roślin, zmniejszenie ich zimotrwałości i mrozoodporności. Występujące spadki temperatury powietrza przy powierzchni gruntu były krótkotrwałe i mimo braku okrywy śnieżnej lub niewielkiej jej wysokości nie spowodowały nadmiernego wychłodzenia gleby. W wyniku dobowych wahań temperatury powietrza powtarzały się procesy zamarzania i rozmarzania wierzchniej warstwy gleby powodujące osłabienie systemu korzeniowego roślin.

Utrzymująca się w pierwszej dekadzie stycznia wysoka jak na te porę roku temperatura powietrza, powodowała dalsze zakłócenia w zimowym spoczynku roślin (pierwsza dekada stycznia była czwartą z kolei dekadą ze średnią temperaturą powietrza znacznie powyżej normy). Notowane w trzeciej dekadzie stycznia i w lutym duże spadki temperatury powietrza przy powierzchni gruntu, dochodzące do -25°C i poniżej, spowodowały w wielu rejonach kraju nadmierne wychłodzenie wierzchniej warstwy gleby. Przy niedostatecznej pokrywie śnieżnej lub jej braku, zwłaszcza w północno-zachodniej i środkowej części kraju, temperatura gruntu na głębokości węzła krzewienia opadała poniżej wartości krytycznych dla roślin i spowodowała straty w zasiewach upraw ozimych, głównie

rzepaku i jęczmienia ozimego. Występujące również silne wysuszające wiatry, podczas bardzo mroźnych dni i nocy, mogły spowodowały wysmalanie roślin.

W pierwszej dekadzie marca w całym kraju nadal trwała zimowa przerwa w wegetacji. W drugiej dekadzie miesiąca wzrost średniej dobowej temperatury powietrza powyżej 5°C przyczynił się do wzmożenia procesów fizjologicznych roślin. Lokalnie w połowie miesiąca, a na znacznym obszarze Polski w trzeciej dekadzie marca nastąpiło ruszenie wegetacji roślin ozimych i trwałych użytków zielonych. Korzystne warunki agrometeorologiczne umożliwiły wykonywanie pierwszych wiosennych prac polowych. Pod koniec marca, lokalnie rozpoczęto pierwsze prace polowe i siew zbóż jarych, a także przesiewy po zaoranych oziminach. Wzrost temperatury powietrza i poprawa warunków wilgotnościowych gleby w drugiej dekadzie kwietnia korzystnie wpłynęły na wschody zbóż jarych i rozwój roślin.

Tabl. 2. Temperatura powietrza i opady w okresie od jesieni 2011 r. do wiosny 2012 r.

Wyszczególnienie	Średnia krajowa temperatura powietrza		Średnie krajowe sumy opadów	
	°C	odchylenie od normy ^{a)}	mm	% normy ^{a)}
JESIEN ^{b)} 2011				
Wrzesień	14,9	2,0	31,8	57,8
Październik	8,6	0,3	32,0	71,0
Listopad	3,2	0,2	3,0	6,5
ZIMA ^{b)} 2011/2012				
Grudzień	2,7	2,8	41,2	97,3
Styczeń	-0,7	1,1	57,4	179,6
Luty	-5,8	-4,9	32,6	119,1
WIOSNA ^{b)} 2012				
Marzec	4,7	2,0	19,8	58,7

a) jako normę IMiGW przyjmuje od 2002 r. średnie z lat 1971-2000 b) średnie miesięczne. /obliczenia GUS na podstawie danych IMiGW/.

Wstępna ocena przezimowania zbóż i rzepaku

Rośliny w stan zimowego spoczynku jesienią 2011 r. weszły prawidłowo lub nadmiernie wyrosnięte i rozkrzewione. Trudne warunki agrometeorologiczne w zimie i na przedwiośniu spowodowały w niektórych województwach duże straty w uprawach ozimych.

Według oceny rzeczoznawców terenowych GUS, w kraju do zaorania kwalifikuje się około 30,3% powierzchni zasiewów zbóż ozimych oraz 29,2% rzepaku i rzepiku ozimego. Największe straty w powierzchni sięgające 50% i więcej powierzchni plantacji upraw

ozimych odnotowano w województwach: kujawsko-pomorskim, lubuskim, lubelskim, łódzkim i wielkopolskim. Nieznaczne szkody w uprawach ozimych obserwuje się w województwach: podlaskim, warmińsko-mazurskim, podkarpackim i małopolskim.

Występujący w marcu niedobór opadów przyczynił się w wielu rejonach kraju do przesuszenia wierzchniej warstwy gleby, co niekorzystnie wpłynęło na stan zasiewów upraw ozimych. Plantacje zbóż ozimych oraz rzepaku i rzepiku ozimego rolnicy zaorują i przesiewają rzepakiem jarym, zbożami jarymi oraz kukurydzą. Przewiduje się więc zwiększenie powierzchni zasiewów zbóż jarych, a także powierzchni uprawy ziemniaków, kukurydzy oraz strączkowych pastewnych.

Z badań polowych przeprowadzonych przez rzeczoznawców wojewódzkich pod koniec lutego wynika, że uprawy ozime w wielu rejonach kraju przezimowały znacznie gorzej niż w roku ubiegłym. Najgorzej przezimował rzepak i rzepik oraz pszenica, a jedynie nieco lepiej pozostałe gatunki zbóż. Największe straty zimowe zaobserwowano w wyniku uszkodzeń roślin spowodowane przez:

- występowanie silnych mrozów,
- występowanie dużych wahań temperatury pomiędzy nocą a dniem,
- występowanie silnych mroźnych wiatrów wysuszających powodujących wysmalanie roślin na plantacjach bez okrywy śnieżnej,
- występowanie pleśni śniegowej i wyprzenie roślin na plantacjach na których długo zalegała gruba pokrywa śnieżna,
- wymoknięcie roślin w zastoiskach wodnych na przedwiośniu,
- rozmarzanie w dzień i zamarzanie w nocy wody z topniejącego śniegu, co znacznie osłabiało system korzeniowy ozimin.

W badanych próbach polowych udział roślin żywych i nasion kielkujących wyniósł w bieżącym roku dla pszenicy ozimej – 91,2% (o 1,1 pkt proc. mniej niż w roku ubiegłym), dla żyta – 88,2% (o 1,2 pkt proc. mniej), dla jęczmienia ozimego – 91,8% (o 2,2 pkt proc. więcej), dla pszenżyta ozimego – 87,0% (o 6,3 pkt proc. mniej niż w roku ubiegłym), a dla rzepaku i rzepiku ozimego – 83,9% (o 8,1 pkt proc. więcej niż w roku ubiegłym).

Decydujący wpływ na plonowanie plantacji upraw ozimych będą miały warunki agrometeorologiczne w okresie dalszej wegetacji.

Tabl. 3. Straty w zasiewach upraw ozimych według województw

Wyszczególnienie	Zboża ozime			Rzepak i rzepik ozimy		
	Ogólna powierzchnia zasiewów	w tym stan zły (do zaorania)		Ogólna powierzchnia zasiewów	w tym stan zły (do zaorania)	
	w tys. ha	w procentach		w tys. ha	w procentach	
POLSKA	4469,3	1306,9	29,2	796,6	233,5	29,3
Dolnośląskie	338,6	80,7	23,8	122,0	18,3	15,0
Kujawsko-pomorskie	376,5	245,0	65,1	98,0	60,0	61,2
Lubelskie	400,8	240,5	60,0	40,7	14,2	35,0
Lubuskie	146,1	87,7	60,0	33,8	23,7	70,0
Łódzkie	364,5	158,0	43,3	17,5	16,0	91,4
Małopolskie	119,4	3,0	2,5	4,5	0,2	4,4
Mazowieckie	474,0	94,8	20,0	40,0	8,0	20,0
Opolskie	193,2	48,3	25,0	75,0	15,0	20,0
Podkarpackie	118,6	3,6	3,0	16,2	0,0	0,2
Podlaskie	204,3	0,2	0,1	7,6	0,1	0,8
Pomorskie	241,2	25,2	10,4	54,8	7,0	12,8
Śląskie	109,8	12,0	10,9	13,2	2,1	15,9
Świętokrzyskie	127,1	28,6	22,5	5,5	1,1	20,0
Warmińsko-mazurskie	268,9	3,6	1,3	51,0	1,0	2,0
Wielkopolskie	695,0	244,4	35,2	121,0	56,3	46,5
Zachodniopomorskie	291,4	31,4	10,8	95,9	10,6	11,0

Ocena przezimowania drzew i krzewów owocowych oraz plantacji jagodowych

Przezimowanie roślin sadowniczych w okresie zimy 2011/2012 było bardzo zróżnicowane w zależności od położenia plantacji. W skali całego kraju nie zaobserwowano jednak znaczących strat mrozowych w sadach. W większości rejonów uszkodzenia wystąpiły tylko lokalnie lub dotyczyły jedynie niektórych gatunków czy nawet pojedynczych odmian. W województwie lubuskim zanotowano przemarznięcia pąków kwiatowych winorośli, natomiast w skali kraju największe straty mrozowe wystąpiły w brzoskwiniach, morelach i czereśniach oraz nowych nasadzeniach drzew owocowych, w tym między innymi jabłoni. Jednak w większości przypadków uszkodzenia są niewielkie i nieznaczące dla przyszłych plonów i zbiorów. Na wielu plantacjach zaobserwowano natomiast wyjątkowo dobre, obfite zawiązanie pąków kwiatowych (szczególnie w Wielkopolsce, gdzie w poprzednim sezonie owocowanie było bardzo słabe i w związku z tym rośliny sadownicze mogły „odpocząć”). Ruszenie wegetacji drzew i krzewów owocowych wiosną nastąpiło nieco później niż w latach przeciętnych.

Większe straty zaobserwowano natomiast w przezimowaniu upraw truskawek gruntowych, lecz uszkodzenia te także były zależne od położenia plantacji i bardzo

zróżnicowane pomiędzy rejonami kraju. Uprawy truskawek zostały uszkodzone tam, gdzie podczas zimy wystąpiły silne mrozy przy braku okrywy śniegowej. W niektórych rejonach, zwłaszcza południowo-zachodniej i centralnej Polski, straty te są znaczące i mogą mieć niekorzystny wpływ na przyszłe plonowanie truskawek. Część plantacji została nawet zaorana. Straty w uprawie truskawek gruntowych są zależne nie tylko od rejonu uprawy, ale także od wieku plantacji oraz odmiany. Najbardziej ucierpiały odmiany deserowe.

Siewy warzyw gruntowych na przeważającym obszarze kraju rozpoczęły się później niż w latach przeciętnych. Do siewów warzyw w niektórych rejonach przystąpiono w ostatniej dekadzie marca, a w innych (zwłaszcza województwach wschodnich i północnych) dopiero w pierwszej dekadzie kwietnia. Warunki atmosferyczne na ogół nie sprzyjały pierwszym wschodom roślin ze względu na brak dostatecznej ilości wilgoci w glebie oraz niskie temperatury powietrza i duże ich wahania między dniem a nocą.